IRALLA
23
Igandea
Bilbao, 1934

Euzkadi

ARPIDE-SANEURRIJA
Bilbao'kua... ... 6,00 Irko. Iru ilez
Bilbao'atazkua 7,50 " "
Idazki-Itunmena 62,00 " urtez
Atzarrijetakuak 100,00 " "
Beldayen itunduba

XXII urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17,1.° || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 6.799 zenbakija

MAITENA
Apaintxaki baten, be, uts-egin biar eztan ikuzkija
Bere egintayai eskerrak, MAITENA ikuzkijak zaindu da... rua azalik samurrena, be. Me eta legun iraun-azote... dautso azalari, eta usain gozo-bereziz betetu darua. Ige... aldirako ta apaintxakirako MAITENA ikuzkija.

Egunekua

"¡Itzak, itzak eta itzak!"

"España'ko Eŕkal askaltzaliak, Euzko-Eŕijak gura estabela Euzkadi'ratuta daukaskuzan aldun-ixunak, beñola, Euzko-Araudija beste itxok baño lenago eurak ekaŕiko euskubela, esan euskuben, eta aldun ixunok itz utsok batek baño geyagok ziñestu be egin ebazan.

Abintza oneik egin euskubezanetik ona, ezun asko igazi diŕa, ta aldun ixunok bat be ez.

Euzko-Araudirik, baña, ezta iñundik be agiri, ta idoroko doguneko loŕatzik be ezta iñun...

Ainbeste abintza eginda gero, abintza gustijak olan ezebezian geratzeko, ¿zer jazo yakela, ba? Arek beñolako azeri zarrak esan ebana: "¡Itzak, itzak eta itzak!"

卐卐

Oŕ gorago imiñi doguzan leŕuak, "Egutegi Bizkaŕaŕa,,'tik aŕtuta imiñi doguzanak dira.

Gixonaren itzak ezetariko aldiñik eztauken aldi onetan argitaltzeko, esakun zaŕeko azeri zaŕaren "itzoik", berebizikuak dirala begitandu yaku, ba.

Orain gixonaren itzak, astuaren putzak baño aldin aundijagorik eztauka, euki be. antxiñako aldijetan, euzkotaŕak euren buru-labe ziran aldijetan batez be, norberen eskuz ixenpeturiko agari edo dokumentu batek baño aldin edo balijo geyago ixaten ei-eban baña.

Gauŕ egunetako gixonen abintzakaz, etxetik etxe-aŕera be ezin juan leieke, lau ointkada egin orduko, ospe aundiz abindurikо gauzea, itxa bakaŕik bigurtuta gelditzen da.

Maturiko "Egutegi Bizkaŕaŕa,,'ko oŕtira onetan irakurten dan Euzko-Araudija be. antxiña abindu euskuben.

Abindu euskubenetik baña, ezertxu be eztauskube emon. Eta emongo dauskubeneko itxaropenik be eztago.

"Abinduba bat eta emona bi, abindubaz kontentu ixan adi".

Azeri zaŕaren "itzak" asmuz ebazana ezeze, beste esakun zaŕ ori asmau ebana be, etzan txaŕto ibili.

Abinduba eŕeza da, ba, batez be abindu-ordez zeozer itxaroten danian.

Orain atzia emonda yabilkuzan bakaldaŕak be, eurak gura ebentxuba jadizteko euzkotaŕakin gentzea gura ixan ebenian, abintzetan esku-zabalak ixan ziran.

Espartero'k, beñepein, euzkotaŕon eskubideak itxok zirikadarik egingo be'leztela, gero zirikalarijaren aurka lenengo ezpatea jasoko leukena, bera ixango zala esan eban. ¡Eta gero? Espartero edo zalakuak abindutakua bete eban?

Bete bai, baña bestera: euzkotaŕon eskubidiak aldeztuteko barik, euzkotaŕon eskubidiak zapaldutan lagunteko ezpatea jasuaz.

卐卐

Espartero zanaren abintzak, antxiñako abintzak dira. Ordutik ona, negu askok ageŕ-egin dauskube, ba, ta udabaŕi askok ikertu.

Eta gixonen abintzak batetik bestera ibili dira. Gixonak, abintzetan, esku-zabalak ixan yakuz. Emokunetan, ostera, esku-estu zikoitzak.

Ondiño aldi asko eztala, Madrid'ko Jaurdijak, Euzko-Udalen eskubide bat deuseztuta laga gura ixan dau.

Eta Euzko-Udalak zuzpertuta ikusi ebazanian, euzkotaŕon eskubidieri ezetariko zirikadarik egiteko asmorik be eurak ezebe'a ixan eta abaŕ esaten asi yakuzan.

Eta emengo bakaldaŕ España-zaliak be, madriŕaŕai beti atzia garbitzen ibili biaŕeko nasteru batzuk dira-ta, madriŕaŕen etoikerizko itz utsei edeŕ-egiŕen asi ziran; ordez, baŕiz, Euzko-Udalen zuzpeŕtziari esiiak imiñi ta euren asmu zuzenetatik bidekatu ta atzeratuten.

Euzko-Udalen eskubide zuzenai ukuturik ezteutsiela egingo Jauŕdijak esan daunezkero—emengo bakaldaŕak iñuen—eztago aren lenengo asmo txaŕari asaŕerik erakutsi biaŕik.

Maroto'k be ako Bergara'ko iŕunbenian Espartero españaŕak oguzi ebazan berba utsak entzunda gero, alantxe esaten eban: euzkotaŕon "fueruak" Madrid'ko Jaurdijak berak aldeztuko dauzala, Espartero'k ñunezko, euzkotaŕak nasai lo egin leikiela, atsotutako zirina ondo zainduta egozala-ta.

Maroto nor ixan zan ba-dakixube, ta Espartero ta Maroto'ren itz utsaen ondorenak zer ekaŕi euskun be.

Oraingo Udalen auzija dala-ta emengo bakaldaŕak esan ixan dauskubezanak be, Maroto abeŕi-etoyak oguzi ebazanen antzekuak dira: ¡itzak, itzak eta itzak!

"Aberri"

Asteroko abeŕi zan, atzo be, txaldetatu zan. Eta txaideratu zaneko, gosetijak ondija zan. Egunero aitatu gura ta ziran.

Euzkotaŕak, irakurle, euzkotaŕari lagundu biaŕ dautsa. Abeŕtzaliak, abeŕtzaliari.

URIBARTE'TAR IBON.

¡Joan da!

卐卐

Basarri

Aizbat zer ¿san emon duan udara arloa joan da. Itxasoari muxinka ageŕ zaizkigun uritxo ixil paketsuak, beren izakera egiazkoa aŕtu dute.

Urutikoari leku ematearen, ganbara bazter sargoi ilunean zegon langile sayatua bere jatorizko gelatxora aldatu da.

Gorputz atseden aundi gabe, gau ta egun lanari lotuta egon diran ainbat sendi buru, lasaitasun egaŕi dira. ¡Beaŕ dute gizarajoak!

Gotzai ta izen aundiko eleiz buruak, ainbat aldiz aitatutako ondartzako nabarmenkeri nardagaŕia utzituratu da.

Nai ta ezko jantzi beaŕa iritxi nunbait. Oŕi batetik, ta bestetik beŕiz, eŕiko jendea oraindik ez iritxi artaraño, naikoa asia ba dago ere!

¡Itzaleko akeitetxeak ¡ufengo afte! —esanda, beren ate zabalak itxi ditute.

¡Berdin, beste zenbait ostatuk!

Baŕeru bikañak diru partiketan dira: bakoitzari dagokiona orain jaso beaŕ.

Geltokitako langileak, azken maletatxoak badaramazkite.

Kaletan barna gabiltzalarik, arpegi ezagunakin topo egiten degu. Igaro diran bi illabeteetan etzan ori geŕatzen.

Paketsu ta bakaŕ da gure ondaŕ sail zabala ere. Ez du bolara batean añako karrikik beregan.

Sardin zaŕ usaya senti degu.

Sagardo beŕiak ere ba'ditugu. Eŕamu soŕtak bide erakuslari.

Udazkena dqun atximurka.

Ona, ona, emen, oleŕkari adierazle:

Gurdibide baltzan ibil ertzetan
antza dago. oraindik loretan
Oŕ, emenka, lore ximel gañetan
ingumak ari, gozo miazketan
Mitxeleta goŕi, zapil egoak
maitatzeko atsotu diranetakoak.
Lizardi."

Edeŕ ta mardul ziran aurten Euskalerrien ondorak. Iñoiz ez bezelako pozez nabaitu ditugu nekazari txalogaŕiak.

Aitton pipa efetzale, buru guri askorekin itzegin dut gai bera dala-ta.

Era bat aurten bezelako kanporik ez degu izan ez dutela ezagutu esan didate.

Baña... geyenean ba'degu zerbait ori aintxe ere...

Lengo eguneko aize buŕundalari zakaŕak babaŕun danak luŕera jauŕti ditu.

Aŕtoak seguratu dirala dirudi.

Esan bezela babaŕuna ere eŕuz dago, baña (emen Gipuzkoan beintzat) toki askotan luŕ jota. Aize lekutan batez ere...

Denbora onak ba'lira, oraindik ez dago okeŕ ori zuzendu eziñik. ¡Ia zer alderdia litzaken! Biotzez eskatzen diogu Goitaŕ Algustidunari. ¿Amaŕ eŕealekin lakairik ixango ote?

¡Ai alako bat!

Zarautz'tik.

EMAKUME
Añila erosi biar dozunian, zorrotxu usaintsubetan dagon,
"EUZKADI"
ixenekua eskatu egixu.
卐
EMAKUME
Al comprar añil exige la marca
"EUZKADI"
en bolsitas perfumadas.
Fabricado por Proveedora Vasca
IPARRAGUIRRE, 47. — BILBAO.

Jesús Ostolaza
BERGARA
卐
FABRICA DE INSIGNIAS DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO IKURRIÑEN OLEA

LEGAZPIA

Jai-ondorengo oroipenak

Gauŕ zortzi pesta amets utsakin giñan. Santikutz jaien apaŕetan. Gauŕ... Gauŕ ere bai irakuŕle; beti bezela ametsetan. Atzokoak izaki, gu, gauŕ ere. Atzo pestaren apaŕ mami-mamitan. Gauŕ beŕiz, apar alen gozoak meaztu nairik bezala. Baña, atzo bezala gauŕ beti ametslari nere eŕiak ames ki dituan oroipenetan. ¡Nork lezazkean ausnartu maite dan eŕiaren biotz-biotzean bere oroipenak; gure odolaren sor-buru ber-beraki.

Oroipen oetaz zerbait idaztea beti Izan zait gogozko. Eŕitaŕ eta abeŕtzale izan ere gure biotza. Ta nik gogoan dituanak neretaŕ askoren gogoetan ote dira? ¡Ez diranetan sortuko- ba-nitu!

Gurutz donearen eguneko goiz artan etzan iñoizko argitasun edeŕik. Gure begi lausotuak ala ikusi erazten zigun beintzat. Ez il ta ez bizi zan egunen bat, izango dek gauŕko au ere, diot nere baŕurako. Urte guzian burutik kendu gabe izaten detan Santikutz eguna zan ordea eta urteoroko oituraren bidetik zeartu gabe. Gurutz miragaŕiaren auŕean izaten dan jaupa entzutera iristeko, Legazpi'ko kale guziak beetik goraño igarotzen ditut. Etzan alako zalaparta aundirik nabaitzen. Gure antzera, egirkizun beak zemartzen legazpiaŕ zintzo batzuek eleiz inguruan; suzirien daunbada otsen bat aruntzago... Ezeŕ ez, guk amets genduan egunaren ondorako.

Ezer ez... lenengo begirakadan ala irudi zitzaian neri. Baña ez. Apaltasunetik zetorkion aunditasuna egun ari. Txistularien soñua etzan aŕo otsekoa, baña, mami gordiña berekin zuan. Goiztaŕari Jainkoa'k lagun. Ta ni, txistu eresiak bezela Jainko laguntzakiko lenbizikotakoa nintzala uste nuan; Batzokia'n gure gurutz-biko ikuŕiña, gure egunari zegokion bezela jartzen jardun zutenak, ni baño goiztaŕago ziran ordea. ¡Bejondeizutela! Zuek eŕitaŕ zintzo, abeŕtzale ainbat!

Jaupa entzutera nijoan eta bidean geldi alditxo bat egin det. Jaupa izango dan tokira eldu naiz oraingoan oŕatio. Gurutzea 'ren auŕean belaunbikoturik talde edeŕa giñan. Gazteak geiago zaaŕak baño. Goiz xamaŕ izan ere ta... Beti zer ikusiko dituan begiak, bat banaka danak ikusi nalrik ibili ondoren, argizai keaz beztutako orma diran geienak legazpiaŕak (Legazpi'ko legazpiaŕak, nere lagun batek esango luken bezela) dirala oartzen det. Poz izatekoa zan. Jauparia ere azkenik Legazpi'ko semea genduan. Era bateko legazpiaŕ taldea. Eskeŕ guzioi, batez ere, buruko ile bakanan itzalakin batera, eŕitaŕ biotza azaltzen dezuten legazpiaŕ zaaŕai.

Oŕelaxe asi zan Gurutz donearen eguna; ixil ta apal. Ta apal ta ixila zalako, goiz arek sortu zituan nere baŕuan oroipenik gozoenak. Orain iru urteko Santikutz egun goiz ura oroit erazten zian. Norbaitek garai artan esan zuan bezala "ejemplaridad de ancianos, sentimentalidad de jóvenes...". Legazpiaŕ, danak; makuŕ ta apal, baño goiko biotz unditsunez beteak.

Asierako ixiltasuna uŕatu beaŕ zan oŕatiok eguna amaitu baño len. Ildakoen loa dek ixiltasuna ta bizien aŕtean ezin izan bera, unetako baizik. Bizi arteko otsa lasier zan gurekin. Banakak eta ixilik ekin genion eguna, ots batean eta goizean baño ugarigok amaitu genduan. Ixilean bezela ots artean gure zatea aaztu gabe ordea.

Igandean beŕiz zer ikusirik asko izan genduan, zer egiñakin batera. Beŕogei urtetik gorako "gazteentzat" eratutako txiŕindulari laisteŕketa, benetan ikusgaŕia izan zan beintzat. Xilboŕa irtendakò agureak "eskola mutikoak" bezela praka motxakin jartzeko "umorea" beardik gero. Ta txiŕinga gañean jaŕi ta aiek egin zuten "marka" egiteko "umorea" ta zañak gañera... Zaiñik aundienak agiri zitzaiona lenengoaren beste mutuŕean eldu ba-zan ere. Zumalde bilbotaŕa izan irabazle. Txalo edeŕik entzun zuŕen guziak.

Aŕatsaldean Legazpi'ko txiŕindulari txapelketa jokatu zan eta denak amaika "putz" atera ondoren Aŕondo'taŕ Kepa "Xerain" gelditu zan garaile. Igaz ere berak irabazi zuan txapelketa au. ¡Etzeok i bezelakoik!

Laisterketa oetzaz gañera pelota jokaldi, bola-joku eta belaŕiak gortzeko ainbat soñu izan zan. Ilgaŕia kentzeko etxeak ere etziran alpeŕik egon. Egualdiak ere bere ona azaldu zigun. Itz batean jai alai eta atsegin batzuek izan dirala igaro ditugunak.

Gauz gutxigokin geiago egin deikenik ez det uste. Legazpiaŕ bezela zorionak denoi.

Orain urte gutxi baŕu nork esango zuan gure jai oek ainbesteraño iritxiko zirala? Orduan ametsak ziran. Gauŕ gure jairik jatoŕenak dirala ikus erazten degunean, zerbait ba-gerala esan dezakegu. Izatezko eta egitezo legazpiaŕ bai beñepein.

OLARI.

Etorkunde-osteko XVIII igandia

GOIZPAŔKIJA

Aldi aretan: Josu bateltxu-baŕu saŕtu, itxasoz-besteratu, ta bere urira etoŕi zan. Eta ara, ogatzian etzaundako elbaŕiduna auŕkeztu leutsoen. Eta Josu'k arein ziñesmena sorotziki (ikusirik), "Ustatsu adi, ene seme, eure obenak azkesten yazak", esan leutsan elbaŕidunari. Eta ona, idazletariko batenbatzuk euren burubetan, "onek birau-dagi" esaten leben. Josu'k, baŕiz, arein oldozkixunak ikusiki: "¿Zer dala-ta, ljardetsi leutsen, oldozkixun okeŕak oldozten dozubez zuben burubetan? ¿Zein ete da eŕezago: "eure obenak azkesten yazak" esan, ala "gora ta uake" esan? Gixasemiak ludijon oben-azkesmena daukola dakixubentzat, ba: "Gora, ogatza lepaldu eikek, eta etxera uake", esan leutsan orduoan elbaŕidunari. Eta zutundu egin zan, eta bere etxera jun. Eta lagunabaŕak, sorotziki, bilduŕtu egin ziran, eta Urtzi goraltzen leben, almen ori gixonai emon leutselako. (Matai, 9, 1-8).

ATZALPENAK

JAKINGAŔIJAK.— Goizpaŕkiko jazokun au Marka deunak (2, 1-12) onan dakaŕ: "Beredin egun-buru, Kaparnaun'era saŕtu zan baŕiro, ta etxian zala zabaldu zan; eta aunitzek bildu ziran, ataŕtian be lekurik ez ixateko giñuan; eta Josu'k itz egiŕen leutsen. Eta elbaŕiduna lepo-ganeko lekaŕen lau gixon abañatu (uŕeratu) yakazan. Eta talde aundijagaŕik auŕian imiñi ezin leiskioelarik, Josu leguan aldeko etxe-gania zulatu leben, eta elbaŕiduna etzunik leguan oetzaŕa zuloz-ziaŕ eratzi. Eta Josu'k, euren ziñesmena uaŕtuki, "Senetxu, eure obenak azkesten yazak", esan leutsan elbaŕidunari...".

Luka deunak dakaŕnez, Josu'rekin "jezaŕirik legozan Galilai'ko aldauri gustijetatik eta Judeŕi'tik eta Jerusalen'dik etoŕitako parixetaŕak eta Lagi-irakasliak". Oneik, Josu-Kisto gure Jaunak elbaŕidunari obenak azketsi leutsazanian, euren burubetan onan asi ziran oldozten: "¿Nor dogu au, birauak desazanau? Urtzi'k ezik, ba, ¿nok al daikez obenak azketsi?".

Judaŕen etxe-ganiak guriak lakuak etziran, euretan ibiltteko lakuak baño; eta lekorez igoteko maladija ixaten leben.

GOGO-ELBAŔIJA.— Josu-Kisto'k sendaturio elbaŕiduna, epeltasuna deretxon gogo-elbaŕijak jota dagozanen irudija dogu.

Gogo-epela ilda letz egon ci da, donekuntza-bidez auŕera egiteko gauza eztala; egiñen onak nekagaŕi ixaten yakoz; otoirik bape egin ez, edo egiŕen dauzanak txaŕto egin daruaz; eta giriña ta luŕeko zalekerijetan etzunik letxe dagola igazi ta juten yakoz egunak eta urte osuak...

Egoera negaŕgaŕija ta kaltegaŕija! Gogo-epeltasunak apuŕka-apuŕka ta igaŕi-barik gogo-erijotzera, oben aztunetara, jo darua. Eta oŕetara amilbera egiñaz oben-ondamendira jatsi dan gogo epela ¿nolan beŕpiztu? Jaunak iguin-dau, berak eztauko onerako indaŕik, jaupari ta lagunen onu ta deyai entzungoŕ egiŕen dautse... Gixagaxua!

Geure goguan epeltasun-aztaŕenik nabaŕu ba-dogu, bilduŕ ixan gaŕezan, eta laguntza-eske Josu'gana jo daigun otoi ta aŕen. Oŕez ganera, gogo bero ta ekanduntsubai geure aldez otoi-egin daikiela eskatu, ta autoŕentzule zuŕ ta zintzuari baŕu-zokondo gustijak erakustia, be, on-ona ixango dogu.

OBEN-OŔUREA.—Elbaŕija oben-oŕura edo ekandu txaŕaren irudija be bai-da. Goguaren gexo laŕijau saŕi oben berbera jaukijaz soŕtzen da, oŕetara obenerako eŕeztasun aundija aŕtzen da-ta. Oben-oŕuraduna dan eŕukigaŕija! Ekandu txaŕa bide, geruago ta eŕezago ta saŕijago oben-egiŕen dau; eta obenetik jagiŕeko, egunetik egunera indaŕ ta gogo gitxijago daulako, amilik-amil betiko sulexatara dua zuzen-zuzen.

Olako gogo gexuentzat ez ete dago osasun-biderik? Egija esan, gitxi-gitxik galtzen dabe oben-oŕura zaŕa. Oŕegaŕik, gogo-ixuŕi galgaŕi oŕetan ez jausteko ardura aundija biaŕ dogu aŕtu. Dana dala, Jaunarentzat eziñik eztago-ta, oben-oŕuradunak osasun-eske beregana jo beike; eta oben gustijak zintzoro autoŕturik, ekandu txaŕa kendu ta aren kaltezko ekandun edo onoimena jadesteko alegiñak-alegin begikez.

IKASBIDE EDEŔAK — Elbaŕiduna Josu'ri auŕkeztu leutsaen lau gixonak letz, geuk be geidia gogo ta gorputzeko oparin eta biaŕixanetan oldez lagundu biaŕ dogu.

Josu-Kisto'k, Urtzi-Semia zala erakusteko, iru alatz egin leuzan: obenak azketsi, parixetaŕen aldozkun okeŕak igaŕi, ta elbaŕiduna sendatu. Sendatu baño len obenak azketsijaz, goguaren gexuak soñarenak baño kaltegaŕijaguak dirala erakutsi leuskun, eta askotan oneik oben-zigoŕak ixaten dirala. Oŕegaŕik, lenengo ta beis oben-gaŕbai ixan biaŕ gara, ta geyago ez jaukiŕen alegindu. Oldozkixun eta asmo gaiztuak be arduraz uxatu daiguzan, dana agiri yakon Jauna ez iraintzeko.

Obenak autoŕtu ta azketsa jadetsi dogunezkero, oben-bidietatik alde-egin biaŕ dogu betiko, ta lagunabaŕak letz Jauna goretsi ta aintzaldu. Josu'ri, baŕiz, eskaŕoña erakutsi dagitsogun, obenak azkesteko almena jauparijai emon leutselako.

NA.

Sagardoantzako eta ardoantzako Kortxurik onenak.
Luis de Olano
Plaza de las Escuelas, 10. Donostia

Errijetatik

MAÑARIA

EUZKEL-IXENA.—Josu Bijotza euzkel ixen edeŕa ezaŕijaz, egubaztenez ugutzau eben Goŕi'taŕ Euloji ta Goŕi'taŕ Karlote'ren semetxu bat. Aŕa-amabitxijak, Ortuoste'taŕ Jon eta Bustintza'taŕ Eŕose ixan ziran.

Zorijonak guraso abeŕtzale zintzuari, Kistaŕ onaren biaŕkunaz batera euzkotaŕ zintzoen biaŕkuna be ondo betetu dabielako; ta euren semetxu samuŕa eurak lakoa ixanagaz bere ixen edeŕaren gai ixan beŕe...

EZKONTZAK.—Lengo astian ezkondu ziran Basagoŕi'taŕ Paul "Elexaŕiaga,,'ko mutil gastia ta Arteaga' taŕ Jakinde emakume zintzua. Senaŕ baŕijaren osabea dan Aŕa Melkiade karmeldaŕ lekaidiak ezkondu zituban.

Zorijonak, eta urte askoetan ondo-ondo bixi.

Igaroriko asteko larunbatian ezkondu ziran "Bizkaŕa,,'ko Orobiouŕutia'taŕ Eustaki mutila ta "Gereta,,'ko Bizkaŕa'taŕ Augustiñe neskatila begikoa.

Zuberi be zorijonak, eta ondo bixi.

JUAN-ETOŔIJAK.—Aste ontan Beŕmeo'n ixan da Ibaŕa'taŕ Eŕupin gure txaunburu aguŕgaŕija.

—Emen aldi luzia igarota, lengo astian juan zan Ereño'ra Agiŕe'taŕ Pirmin mutil gastetxua.

—Eŕetuerto'ra juan zan Zabala'taŕ Augustin (Aldebaŕena'ko Kepe nagosija) bere alaba Pilipe gaz.

—Nabaŕa aldian egun batzuk igarota, lengo astian etxeratu ziran Bizkaŕa'taŕ Nikola ta Ortuoste'taŕ Iñaki.

GEXOAK.—Egunontan gexorik aurkitzen da Iŕuŕitza'taŕ Kolestin gure auzokidia. Arin eta ondo osatu.

Lete'taŕ Danele neskato poliŕa, bere gexo luzian oberantza andija egin da aurkitzen da. Poztuten gara.

LAPUŔAK.—Lengo gaubaten, bate-batzuk, emeko etxe batera saŕtu gurarik ibili ziran. Oŕetarako, leyo bateko eguŕesijak ausi ebezan. Eskeŕak etxeko mutila zuŕ egon zalako... bestela zer jazokozan Goikuak jakin. Arduraz ibilteko da...

MAÑARIKO.

ZEANURI

ERIJOTZA.—Luzaro gaxorik ixan da, Asteŕia'ko auzunen, Jaungoikuaren besoetan il da Artetxe'taŕ Miren neskatilea (Goyan bego).

Atsekabe aundija euki dabe eŕiko gastedijak erijotza onegaz, batez-bere Miren Garbiyaren batzakidiak Bera obiratzean, ikuŕiñagaz, oste aundija eldu zan.

Bere sendikuai, atsekabe gogoŕ oŕetan lagun gayakoz, eta otoi dagigun bere gogo aldez.

EUZKEL-IXENAK.— Aspaldijan ixilik egon garan ezkero danak eztoguz argiŕaldu baña ointzungoko onexek dira:

Lexartza'ko (Uribe) Iñaki eta Pilipa'ren alabatxubari Dunixe.

Elexondo'ko Natali'k be, bere sendija indaŕtsututeko beste alabatxu bat ixan dau eta ugutzakeran Miren Karmele euzkel-ixen poliŕa jezaŕi be.

Zorijonak bitzuboi.

EZPIAŔ BAT. — Otzaŕeta'ko mendi inguruban, eguneroko ogija irabasteko, zugatz-aŕtian lanean kementsu dabiŕala Angoitia'taŕ Biŕoŕ, mutil gaste jatoŕak, ezpiaŕ gogoŕ bat ixan dau. Pago-buru bat zuzenduten dabiŕala izteŕa apuŕtu.

Tamal aundija benetan, ogeta bat uŕteko, euzko-moŕosko oneri jazo yakona osagiŕia'k ikusi ondoren, lenengotan uste ixan daun baño obeto aurkitzen da.

Lasteŕ osatuta ikusiko al dogu.

MIKEL DEUNA.—Euzko-Alderdi-Jeltzaliaren zaindari dogun Deun onen eguna uŕeratu yaku. Beren ixeneko basotxona bi doguz eŕi onetan, baña bere ixeneko egunean ospatuten dana Altzurte'ko auzunean da.

Urkisten auŕeko igandean ospatuten dabe, eta, aurten, entzun degunez jai aundijak-ei dabez.

¿Entzun Matai?

—Urkistaŕak jai aundijak daukiezala.

—Estauku bilduŕik; orain aŕte gangaŕa goŕik erakutsi dogunok, auŕten be astrapala aundijagoak Altzurte aldian ixango dirala uste dot.

UDALA BAKAŔIK!—Bakaŕ-bakaŕik ez, baña lagun bako itsu batzuk baŕuban dirala, itxi dauskube udal-gixon abeŕtzaliak, gure udaletxe maŕagaŕija.

Velarde jaunak, gure Endore jaunari aŕdendu-azo egin dautso, eta Jeltzaliak berari jaŕaŕu. Edeŕto, edeŕto. Baña... Areatzataŕak, gure eŕija bakaŕik itxi-ŕa ondatu estadin euren aginpeko iru bakaldaŕ itxi dauskubez zuzendari.

Jauntxu oneik, umea praka eta ozki baŕijakaz baño pozago auŕkitzen dira, zer egin estakije, ¡buruba erakutsi biaŕ!

AŔEGI'ŔAŔ BAT.

LEMONITZ

"DITADORIAK".—Emengo Udaletxeko gestorak igazi dan egunian. batzaŕa euki eben.

Batzaŕaldi-biŕaŕtian, jazokun bat jazo zan. Jazokun au, "gestore" bategaŕik ixan zan. "Gestore" onek. ba, eŕi gustiko ugazabea dala uste dau, eta berak gura dabena egin leikela.

Baña okeŕ dago. Enparaukuok be, ba, atzamaŕak mizketan ezkagoz, geuri yaoko... zan eskubidiei sendo eusteko baño.

Batzaŕ aretan atzalduten ebena entzuteko asmoz geu be batzaŕeratu gintzazan... Eta batzaŕian esaten ebena entzuteko Udaletxiaren areto-auŕian aurkiŕu gintzazan... andik, baŕuban esaten dana, edeŕto entzu... ten dalako.

Gu Udaletxiaren auŕian auŕkitzen gi... tzala jakin ebenian, baŕuban ziranak, ... ŕiŕu-egin ziran, baŕuban ziran lau "ge... toretxubak", irakuŕle.

Lau "gestoretxuben" aŕtian, Butroe'ko ibai-ondoko gixontxuba zan lenengo la... zana.

Eta bere abua asaŕe suz irakiŕen asi ... kanian, onantxe esan eban: "oŕeik oŕ au... kitzen diranak, kanpora bidaldu biaŕ dira".

Guk, orduban, beste erantzun au em... geuntsan: Ez, jauntxu, ez. Gu, emen, ge... re lekuban gagoz, ba. Zeure lekuban ez... gozana, zeu zara".

Gure erantzuna entzun ebanian, gixo... txuba jasoten da, ta gureganatuta olan... esan euskun: "Mutiltxubak; ¿gerizpe... juan gure dozube?".

—Ez jauna—erantzun geutson—, em... edeŕto gagoz-ta.

Eta erantzun au emonda, baŕiro ... lengo lekubetan jezaŕi gintzazan. Eu... batzaŕa be, amaŕu zan. Eta beriala, le... gixontxuba idazkarijagana zuzenduta, ... ixen-abixenak aŕtu egixala agindu ...

Guk, orduban, "aguŕ gestoretxu" esa... eta geure etxietarantz egiŕen asi gintza...

Orain eztakigu "gestoretxu" asaŕatu... zer egingo dauskun.

JUAN-ETOŔIJAK.—Bakio-aldetik eg... batzuk igazita, baŕiro gure-aŕteratu ... Madariaga'taŕ Jone emakume zintzua...

JAYOTZA. — Figeroa'taŕ Imanol'... emastia dan Unda'taŕ Miren Koldobik... alabatxu edeŕ bat ixan dau. Zorijona...

GAZTELUPE...

Mendizabal'tar Seberin'i

卐卐

Aguŕ, ene adiskide maite:

I, txikia, intzala, apaiz-gai itzan lene... go aldi ayetan, gogoratzen nauk, nola g... aŕteko jolas, ibilkera ta lagun aŕteko e... tabaidak genitun kale ta baita txaun... (sacristía)'n ere, jaupasein (monagu... bai-nitzan.

Gauŕ aŕte, i izan aiz neretzat, lag... maite-maitea, Gazteiz alderuntz juan i... aizen gustian ere, edo geyenetan bai b... tzat "Aguŕ lagun, ondo jun" ta ongi e... egin izandiat bai itzez. baita izpaŕi... ere.

Gauŕ oŕelakorik ez diat esaten, gauŕ, ... zuzentzen diaten idazki baldaŕ onen bi... zorion ta nere poza ageŕtu nai diet. Ba... zer ari naiz, apaiz egite egunean ika... Erotua nago.

Gauŕ aŕte, ika, ari izan nauk... bai, g... uŕtik ordea, zu, ta jauna'ka, ari beaŕak ... dakizu nolako poza nabaitzen detan ba... nen ¿Nola ez poztu? Gauŕ, zure itzez, D... noki ta Luŕen egile ta jabea dan J... -Goikoa zure etara biurtzen badezu... ¡Bai, poz aundia, i lagun ta eŕitaŕ ba... mala ontara igotzeak!

Zu zera, Mendizabal'daŕ Seberin jau... Ludian..., gizonak duanik eskubiderik a... dien ta Donokitaŕena dezuna. Zuk de... gaurtik, Jaun-Goikuak zuri emandako ba... men ugariak, batez-ere izkintzokitik i... -egitea, aitortegitik guri obenak kendu t... Jaun-Goikua'ren Mai Donean Jaupa ema... al izatea... zurekin dezu.

¡Nork lezaken!...

Zorionekua zera, ez det ezpairik. Gauŕ bederatzi ta erdietan dezu lenengo Jaupa Nagusia ta zuri zorionak emateaŕen Mu... triku'ko Txadon Nagusia jai aundiena ba... litz bezela (ala da-ta) egongo da jantzia... argien bristadak... eguzkia biurtuko da... abeslari diran ta etziran guziak, jaupa... edeŕenetariko bat ikasi dute ta gain zori... oneko zeran une auetan... zure jayoteŕian... Donokia'kin izketan ari zera.

Ez dago zu bezelakorik gure aŕtean. Zorionekua zera.

Eskatu Seberin jauna, gugatik, Aita gu... zialdunari.

Zorionak zure ama, aita, anai-aŕebai... ta zuk Mendizabal'daŕ Seberin'n apaiz jau... agurgaŕi oŕek, aŕtu nere zorien bexaŕkat... bat biotzez... zure lagun dan.

GURUTZ-ONDO.

¡EUZKELTZALEAK!

Marca registrada 993...
!ARA ZEUN ORRATZA...
LEGAZPI, 10'n Urrutizkiña, 13.777
DONOSTIA

Aranburu'tar R...
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3°. DONOSTIA